

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 384

Tiedoksi: Nuorisovaltuuston aloite lapsivaikutusten arvioinnin ottamisesta osaksi kaikkea Tampereen kaupungin päätöksentekoa

TRE:5842/00.00.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Erityisasiantuntija Tiia Heinäsuo, puh. 050 411 2434, suunnittelupäällikkö Jaakko Laurila, puh. 044 430 9014, strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan, että kaupunki sitoutuu tekemään tai teettämään omien ohjeistustensa mukaisesti jatkossa lapsivaikutusten arvioinnin kaikista merkittävistä hankkeista ja asioista, jotka suoraan tai välillisesti koskettavat lapsia ja nuoria sekä hyödyntää vuosien 2025–2026 LYK-tavoitteita seuraavan kaupunkistrategian valmistelussa.

Tampereen kaupungilla on käytössä linjaukset ja ohjeet päätösten vaikutusten ennakkoarviointiin ja lapsivaikutusten arviointiin. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Päätöksen valmistelija vastaa EVAuksen toteuttamisesta. Myös lautakunnat, johtoryhmät tai muut päättävät toimielimet voivat linjata, milloin EVAus on tarpeen tehdä. Tampereella lapsivaikutusten arviointi sisältyy tähän laajempaan vaikutusten ennakkoarviointiin. Tehdyistä päätösten vaikutusten ennakkoarviointeista on raportoitu hyvinvointikertomuksessa 2021–2025, joka käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 19.5.2025 (§ 60). Valtuustokaudella 2022–2025 vaikutusten ennakkoarviointeja toteutettiin raportoinnin mukaan kymmenen, joista kaksi valmistuu myöhemmin vuoden 2025 aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunkitasoisesti vaikutusten ennakkoarviointi päätöksenteossa ei ole vielä vakiintunutta.

Tampereen kaupunginhallitus päätti 3.2.2025 (§ 48) kaupungin talouden tasapaino-ohjelman periaatteista ja ohjelman laadinta on käynnistetty vuoden 2026 talousarvioprosessin yhteydessä. Talouden tasapaino-ohjelman keskeisistä toimenpiteistä laaditaan niiden vaikutusten ennakkoarviointi, mukaan lukien lapsivaikutukset. Sivistyspalveluiden ja lukiopalveluiden palveluverkkosuunnitelmien laadinta on käynnissä ja myös siihen valmisteluun sisältyy vaikutusten ennakkoarviointit.

Tampereen kaupunki on sitoutunut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin ja yhtenä tavoitteena vuosina 2021–2024 oli lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen. Ensimmäisellä lapsiystävällinen kunta -kehittämiskaudella tehtiin arvioinnit muun muassa kaksivuotisesta esiopetuksesta, varhaiskasvatuksen vuorohoidon järjestämisestä, Tampereen seudun joukkoliikenteen vyöhykeuudistuksesta, tekojääradoista sekä koulupolkumuutoksesta Olkahisten ja Atalan alueella. Vuonna 2016 tehtiin raitiotien laaja vaikutusten ennakkoarviointi, johon sisältyi myös lapsivaikutusten arviointi. Vuonna 2024 toteutettiin raitiotien lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin seuranta.

Lapsiystävällinen kunta -mallin toinen kehittämiskausi alkoi vuoden 2025 alussa. Vuosille 2025–2026 on asetettu kuusi tavoitetta, joiden teemat ovat: vanhemmuuden tukeminen, lapsen oikeuksien näkyminen ja toteutuminen viestinnässä, lapsen oikeus omaan kieleensä ja kulttuuriinsa, lasten osallisuus kaupunkiympäristön suunnittelussa, lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen sekä lasten ja nuorten väkivaltaiseen käyttäytymiseen puuttuminen ja ehkäiseminen. Osa teemoista on ollut esillä sekä uuden kaupunkistrategian että pormestariohjelman valmistelussa. Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden hyödyntämistä on strategian lisäksi tarkoituksenmukaista katsoa myös laajemmin kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän muiden dokumenttien, erityisesti erillisohjelmien, palvelusuunnitelmien sekä vuosisuunnitelmien, osalta. Erillisohjelmissa tarkennetaan strategian sisältöjä. Esimerkiksi valmistelussa olevan hyvinvointisuunnitelman lasten ja nuorten ikäsegmentin tavoitteiden valmistelussa huomioidaan Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteisto kuten myös lautakuntien valtuustokausittaisten palvelusuunnitelmien sekä vuositasen vuosisuunnitelmien valmistelussa.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto, Tiia Heinäsuo, Jaakko Laurila, Nina Mustikkamäki

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§384

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)